

OUTER STUYPENBERG

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ARCHEOLOGIENOTA – 2018H24

1 GEMOTIVEERD ADVIES

1.1 DE VOLLEDIGHEID VAN HET UITGEVOERDE VOORONDERZOEK

Het **bureauonderzoek** wijst alvast op de **potentiële aanwezigheid** van waardevol bodemarchief dat zou kunnen leiden tot kenniswinst. Op basis van de omliggende archeologische sporen, het historisch en cartografisch materiaal en de landschappelijke ligging, bestaat de kans tot het aantreffen van sporen uit de steentijden en de metaaltijden tot de late middeleeuwen.

Of er daadwerkelijk ook archeologische sporen aanwezig zijn, en welke maatregelen in dat geval dienen genomen te worden in relatie tot de geplande werken, kan in deze fase evenwel niet beantwoord worden. Daartoe is **verder vooronderzoek**, aan de hand van een prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk (voor motivering hiertoe, zie onder).

Voorafgaandelijk aan de start van de werkzaamheden dienen enerzijds landschappelijke boringen uitgevoerd te worden teneinde de bewaringsgraad van de bodem in te schatten. Indien de resultaten van de landschappelijke boringen uitwijzen dat er een kans bestaat op het aantreffen van steentijdsites *in situ* dient aanvullend een verkennend en eventueel waarderend booronderzoek uitgevoerd te worden.

Anderzijds dient een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden om vast te stellen of er archeologische grondsporen aanwezig zijn op dit terrein. Deze fase kan pas opgestart worden nadat het booronderzoek uitgevoerd is en de eventuele aanwezigheid van steentijdsites is ingeschat. Het proefsleuvenonderzoek zal uiteraard rekening dienen te houden met deze bevindingen.

Aangezien de terreinen in gebruik zijn zolang de omgevingsvergunning niet is bekomen, is het uitvoeren van dit terreinwerk momenteel niet mogelijk. Daarom zullen de boringen en proefsleuven volgens uitgesteld traject verlopen.

1.2 DE AFWEZIGHEID VAN EEN ARCHEOLOGISCHE SITE

Op basis van het bureauonderzoek kon **geen sluitende uitspraak** worden gedaan over de afwezigheid van een archeologische site. De **landschappelijke ligging** nabij een historische verkeersas en de Molenbeek en **archeologische sites** in de onmiddellijke omgeving van het projectgebied wijzen op een potentiële interessante archeologische zone. De cartografische bronnen tonen dat het projectgebied mogelijk in de 18de eeuw deels bebouwd was (hoeve?), maar sindsdien toch voornamelijk **onverstoorde weide-of akkerland** is gebleven. **Controleboringen** bevestigen dat de bouwvoor vrij dun is (ca. 20 cm) en het projectgebied vooral al weiland gebruikt is.

1.3 DE IMPACTBEPALING

De stad Ninove wenst een nieuw **hockeyveld** met clubhuis en een gebied voor dagrecreatie met landschappelijke waarde aan te leggen aan de Stuypenberg te Outer.

De geplande werken kunnen onderverdeeld worden in vier onderdelen: een clubhuis met terras, een parking, de sportvelden (hockey, petanque en twee padelvelden) en een groenzone met Finse piste (1,5 m breed; ca. 10-20 cm diep). Over een oppervlakte van ca. 14600 m² zal de teelaarde worden afgegraven. Bijkomende diepere ingrepen betreffen het aanleggen van een parking (ca. 70 cm onder het bestaande maaiveld), het petanqueveld, (tot max. 55 cm onder het bestaande maaiveld) en het hockeyveld (tot max. 120 cm onder het bestaande maaiveld), en het ingraven van regenwaterputten, een septische put en een infiltratiemassief. De lager gelegen delen van het terrein worden opgehoogd tot ca. +32,70 m TAW, het nivelleringsniveau van de zone van geplande werken. De werken vinden haast uitsluitend in het noordelijk deel van het projectgebied plaats. De Finse piste omringt het terrein, waardoor zeer lokaal, maar oppervlakkig, een ingreep in het zuiden van het projectgebied gebeurt.

Controleboringen hebben uitgewezen dat eventueel aanwezige archeologische sporen zich zullen manifesteren onder de bouwvoor en dus zullen worden aangesneden door de geplande werken.

1.4 DE WAARDERING VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

Op basis van de bureaustudie kan gesteld worden dat het projectgebied **een zeker archeologisch potentieel** heeft. In de onmiddellijke omgeving van het projectgebied, in een gelijkaardige landschappelijke context, zijn er reeds archeologische sporen aangetroffen. Er wordt aangenomen dat er ook op het projectgebied sporen uit diverse archeologische periodes kunnen worden aangetroffen.

1.5 DE BEPALING VAN DE MAATREGELEN

De inschatting van het kennispotentieel kan op basis van een bureaustudie slechts ten dele en hypothetisch beantwoord en gerealiseerd worden.

Verder vooronderzoek (zie verder voor motivering, 2.3) is noodzakelijk voor het **noordelijk deel van het projectgebied** aangezien het tot nu toe niet mogelijk is om een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Concrete informatie over de aanwezigheid, aard en graad van bewaring van archeologische sporen ontbreekt immers. Op basis van het bureauonderzoek blijven de geformuleerde veronderstellingen enkel hypothetisch en bovendien onvolledig.

Met het oog op het detecteren van eventuele aanwezigheid van bewaarde steentijdsites wordt een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. Indien de resultaten van de landschappelijke boringen uitwijzen dat er een kans bestaat op het aantreffen van steentijdsites *in situ* dient aanvullend een verkennend en eventueel waarderend booronderzoek uitgevoerd te worden.

Een proefsleuvenonderzoek moet peilen naar de aanwezigheid van grondsporen. Deze fase kan pas opgestart worden nadat het booronderzoek uitgevoerd is en de eventuele aanwezigheid van steentijdsites is ingeschat. Het proefsleuvenonderzoek zal uiteraard rekening dienen te houden met deze bevindingen.

Het **zuidelijk deel** blijft nagenoeg onaangeroerd en wordt niet weerhouden voor een archeologisch vooronderzoek. De Finse piste die de contouren van het zuidelijk deel van het projectgebied omgeeft, wordt niet meegenomen bij de afbakening van het vooronderzoek. De beperkte bodemingreep (10-20 cm) en het smalle lijnvormige traject (1,5 m breed) impliceren dat traditioneel proefsleuvenonderzoek hier destructiever zou zijn dan de geplande bodemingrepen. De piste ligt bovendien in een perifere positie t.o.v. de overige geplande werken. Afhankelijk van de bevindingen van het vooronderzoek kan alsnog ingeschat worden of er een begeleidende maatregel voor de Finse piste moet genomen worden, voorafgaand aan de realisatie.

Omdat met de pachter van de betrokken percelen is overeengekomen dat de gronden in gebruik blijven tot het bekomen van de stedenbouwkundige vergunning, dient dit verdere vooronderzoek te gebeuren in **uitgesteld traject**.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

2.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode: 2018H24

Sitecode: 18-OUT-SB

Wettelijk depotnummer: D/2018/12.857/10

Naam en erkenningsnummer erkende archeoloog: SOLVA OE/ERK/Archeoloog/2015/00038

Locatie:

Oost-Vlaanderen, Ninove (Outer), Stuypenberg (Figuur 1 en Figuur 2)

Bounding box:

punt 1: x= 122659,51 / y= 172489,94

punt 2: x= 122901,67 / y= 172725,04

Kadastrale gegevens:

Ninove afdeling 13, sectie A, percelen 347c, 348, 350c, 351d (partim). Zie Figuur 3

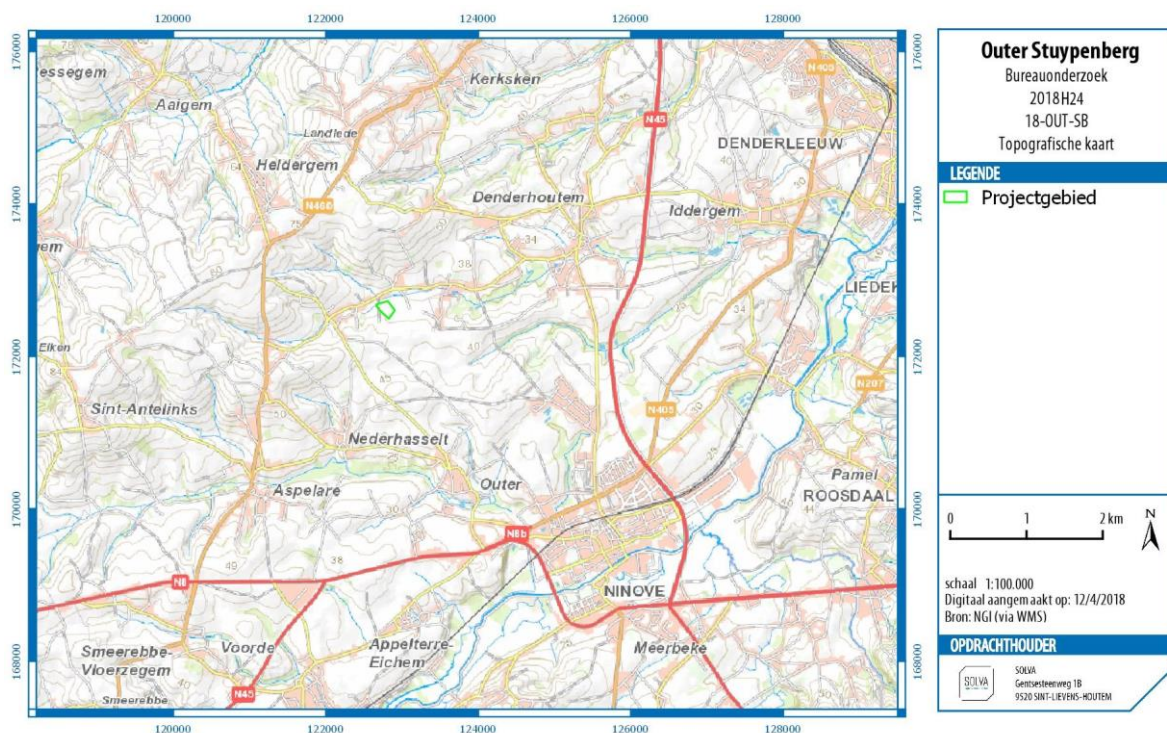
Topografische kaart: zie Figuur 1 en Figuur 2.

Betrokken actoren en specialisten:

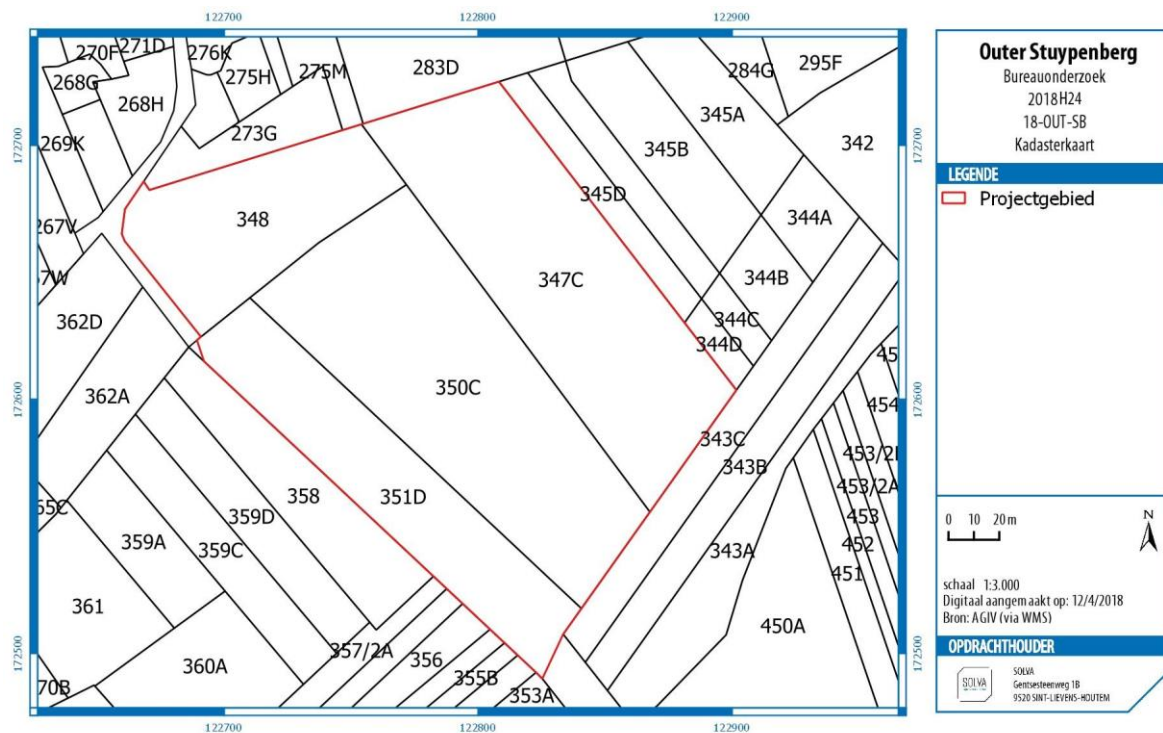
- Erkend archeoloog: Arne Verbrugge
- Tekst: Sadi Maréchal
- Kaartmateriaal: Sadi Maréchal
- Redactie: Bart Cherretté

Wetenschappelijke advisering:

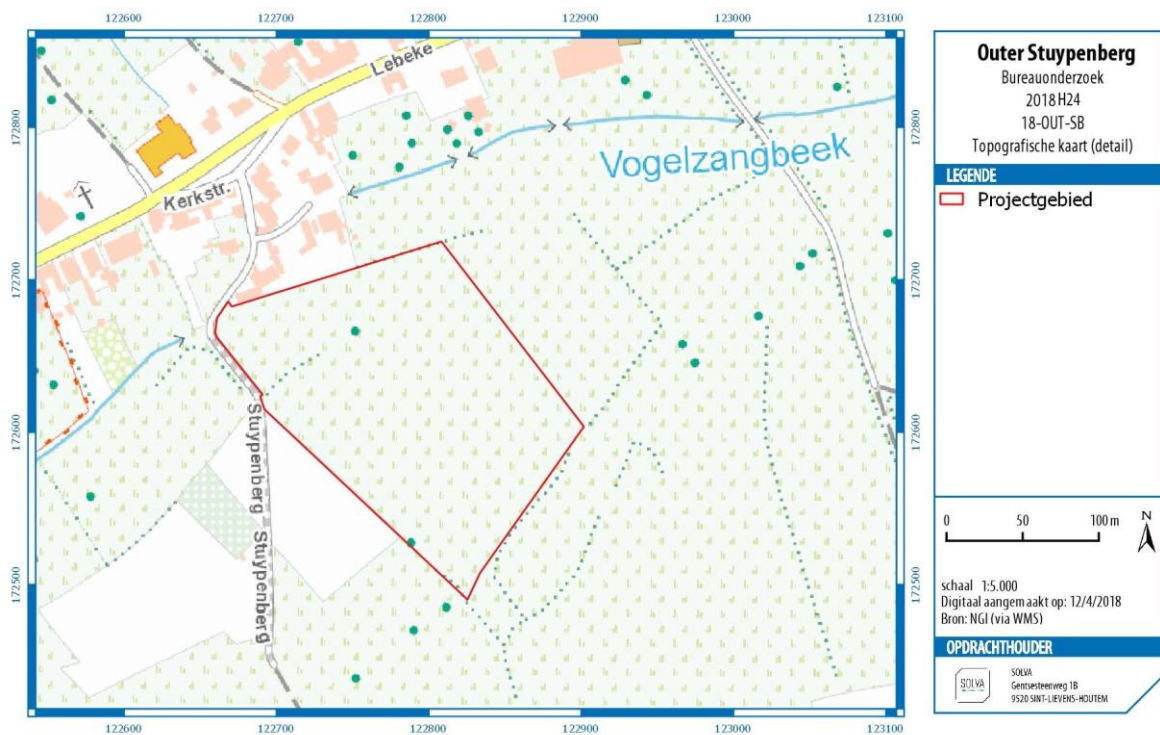
Niet van toepassing

Figuur 1: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: NGI; digitaal aangemaakt op 12/04/2018)

Figuur 2: Topografische kaart (detail) met aanduiding van het projectgebied (bron: NGI; digitaal aangemaakt op 12/04/2018)

Figuur 3: Kadasterkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV; digitaal aangemaakt op 12/04/2018)

2.2 VRAAGSTELLING EN ONDERZOEKSDOELEN

2.2.1 DE GEPLANDE WERKEN

De stad Ninove wenst een nieuw hockeyveld met clubhuis en een gebied voor dagrecreatie met landschappelijke waarde aan te leggen aan de Stuypenberg te Outer.

De geplande werken kunnen onderverdeeld worden in vier onderdelen: een clubhuis met terras, een parking, de sportvelden (hockey, petanque en twee padelvelden) en een groenzone met Finse piste. Over een oppervlakte van ca. 14600 m² zal de teelaarde worden afgegraven. Bijkomende diepere ingrepen betreffen het aanleggen van het petanqueveld, (tot max. 55 cm onder het bestaande maaiveld) en het hockeyveld (tot max. 120 cm onder het bestaande maaiveld) en het ingraven van regenwaterputten, een septische put en een infiltratiemassief. De lager gelegen delen van het terrein worden opgehoogd tot ca. +32,70 m TAW, het nivelleringsniveau van de zone van geplande werken.

Controleboringen hebben uitgewezen dat indien er zich sporen bevinden op het terrein, deze tijdens de werken zullen aangesneden worden.

2.2.2 DE ACTUELE ARCHEOLOGISCHE KENNIS OVER HET TERREIN

Er zijn **geen archeologische sites gekend** op het projectgebied. De historische kaarten tonen aan dat sinds de late middeleeuwen de percelen in gebruik waren als akker- en/of weiland. De controleboringen toonden aan dat dit **weilanden** moeten zijn geweest. Op de Ferrariskaart staat een gebouwtje afgebeeld dat wordt omgeven door een bommenrij. De functie van dit gebouw (boerderijtje?) is niet meteen duidelijk, en ze komt niet meer voor op latere historische kaarten. De nabijheid van de **Molenbeek**, zo'n 50 m ten noorden van het projectgebied, is een interessante landschappelijke indicator voor menselijke activiteiten. Prospectie in een gelijkaardige landschappelijke context te Herlinkhove bracht artefacten uit de steentijden en Romeinse tijd aan het licht.

2.2.3 DE VERWACHTING TEN AANZIEN VAN DE ARCHEOLOGISCHE WAARDE VAN HET TERREIN

Op basis van de bureaustudie kan gesteld worden dat het projectgebied **een zeker archeologisch potentieel** heeft. In de onmiddellijke omgeving van het projectgebied, in een gelijkaardige landschappelijke context, zijn er reeds archeologische sporen aangetroffen. Er wordt aangenomen dat er ook op het projectgebied sporen uit diverse archeologische periodes kunnen worden aangetroffen.

2.2.4 DE DOELSTELLING(EN) VAN HET VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM

Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem is uitspraken te doen over de **archeologische waarde van de totaliteit van een terrein** door een beperkte maar **statistisch representatieve steekproef**. Dit betekent dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat aan de hand van de resultaten de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Dit moet leiden tot een beargumenteerde evaluatie en het duiden van een eventueel vervolgtraject (zie motivatie onder 2.3).

2.2.5 DE TE BEANTWOORDEN ONDERZOEKSVRAGEN

Volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen worden behandeld:

- Zijn er antropogene sporen aanwezig?
- Op welke niveaus manifesteren deze zich?
- Zijn er bodemhorizonten die bijzondere aandacht verdienen?
- Zijn er lithische artefacten aanwezig?
- Bevinden deze zich *in situ*, duiden ze op een bewaard loopvlak/steentijdsite?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

- Kan op basis van het sporenbestand in het vooronderzoek een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van een occupatie?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van de archeologische vindplaatsen?
- Wat is de waarde en het kennispotentieel van de vastgestelde archeologische vindplaatsen?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de archeologische vindplaatsen?
- Kan voor de vindplaats of voor delen van deze vindplaats het principe van behoud *in situ* nagestreefd worden, zo ja, aan welke randvoorwaarden dient voldaan te worden?
- Voor archeologische vindplaatsen die vergraven of geraakt worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven; wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van deze zones?
- Zijn er voor de beantwoording van de vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig?
- Is er verder (voor)onderzoek noodzakelijk en welke vorm dient dit aan te nemen?
- Hoe dienen eventuele onderzoeksmethodes (i.f.v. steentijden of i.f.v. grondsporen) dan op elkaar afgestemd te worden?

2.3 DE ONDERZOEKSSTRATEGIE EN -METHODE

2.3.1 EEN TEKSTUELEBESCHRIJVING VAN DE GEPLANEDE ONDERZOEKSMETHODE

Verder vooronderzoek is noodzakelijk voor het **noordelijk deel van het projectgebied** aangezien het tot nu toe niet mogelijk is om een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen omdat concrete informatie over de aanwezigheid, aard en graad van bewaring van archeologische sporen ontbreekt. Op basis van het bureauonderzoek blijven de geformuleerde veronderstellingen immers hypothetisch en bovendien onvolledig.

De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria:

1. Is het **MOGELIJK** deze methode toe te passen op dit terrein?
2. Is het **NUTTIG** deze methode toe te passen op dit terrein?
3. Is het overdreven **SCHADELIJK** voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
4. Is het **NOODZAKELIJK** deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

Eerst wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor vooronderzoek zonder ingreep in de bodem afgewogen.

Methode	Opportuun	Motivering
Landschappelijk booronderzoek	Ja	Mogelijk en nuttig. De bureaustudie toonde aan dat het potentieel op bewaarde bodemhorizonten reëel is. Controleboringen konden echter geen definitief bodemkundig uitsluitel brengen over de aanwezigheid van dergelijke horizonten. Via een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd door een bodemkundige zou dus meer informatie over de bodemopbouw en bewaringsgraad kunnen worden ingewonnen.
Landschappelijke profielputten	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Landschappelijke boringen moeten voldoende inzicht verschaffen.
Geofysisch onderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Geofysisch onderzoek is in deze context niet relevant omdat dit geen gegevens

		over de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Verder zijn de te verwachten structuren moeilijk te interpreteren op basis van geofysische data.
Veldkartering	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. De tijdsinvestering voor het uitvoeren van een veldkartering weegt niet op tegen de weinig nauwkeurige informatie die deze opnieuw zou opleveren voor het beantwoorden van de vraagstellingen. Het betreft bovendien weiland.

Vervolgens wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor vooronderzoek met ingreep in de bodem afgewogen.

Methode	Opportuun	Motivering
Verkennd archeologisch booronderzoek	Ja, als	Mogelijk indien het landschappelijk booronderzoek aanwijzingen geeft dat er goed bewaarde oppervlaktehorizonten aanwezig zijn en deze worden bedreigd door de geplande werken. Verkennd archeologisch booronderzoek kan meer informatie geven over de mogelijke aanwezigheid van steentijdsites.
Waarderend archeologisch booronderzoek	Ja, als	Mogelijk indien het landschappelijk en verkennd archeologisch booronderzoek aanwijzingen geven voor prehistorische sites en deze worden bedreigd door de geplande werken.
Proefputten in functie van steentijd artefactensites	Neen	Mogelijk, maar niet noodzakelijk. Waarderend archeologisch booronderzoek zal in deze voldoende aanwijzingen kunnen geven voor prehistorische sites, er is geen complexe bodemopbouw te verwachten die proefputten noodzakelijk maken.
Proefsleuven en / of proefputten	Ja	Mogelijk en nuttig. Deze onderzoekstechniek zal het meeste informatie (kosten/baten) opleveren om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Dit onderzoek zal een schadelijke impact hebben op het bodemarchief (ca. 12,5 % van het terrein). Toch is deze onderzoeksmethode nodig om verdere uitspraken te kunnen doen over de mogelijke aanwezigheid van archeologische sporen op het terrein, in het bijzonder wat betreft grondsporen.

Op basis van hogerstaande afwegingen wordt een vooronderzoek met ingreep in de bodem voorgesteld dat bestaat uit:

- **Landschappelijke boringen, eventueel aangevuld met verkennende en waarderende archeologische boringen, en proefsleuven**

Na afweging van bovenstaande onderzoeksmethoden, worden **landschappelijke boringen** geadviseerd, met het oog op het detecteren van goed bewaarde zones waar potentiële steentijdsites in situ bewaard zouden kunnen zijn. Indien deze worden gekarteerd, wordt een verkennd en eventueel ook waarderend archeologisch booronderzoek aangewend om de eventuele aanwezigheid van sites in kaart te brengen en de waarde, verspreiding, hoedanigheid, ... daarvan te bepalen.

- Proefsleuvenonderzoek

Een **proefsleuvenonderzoek** wordt eveneens als methode aangewend voor het evalueren van de aanwezigheid van grondsporen.

Dit kan **evenwel pas plaatsvinden als de vraagstelling omtrent** eventuele aanwezigheid, hoedanigheid van **steentijdsites is beantwoord, en duidelijk is hoe hier desgevallend mee moet omgegaan worden**, zodat proefsleuven geen verstorend effect hebben op de steentijdsites. Indien er zones met steentijdsites kunnen afgebakend worden, zullen de proefsleuven in een eerste instantie **niet** in deze zones kunnen worden aangelegd, en pas in een latere fase worden uitgevoerd, als duidelijk is aan welke modaliteiten het onderzoek van de steentijdzone moet voldoen.

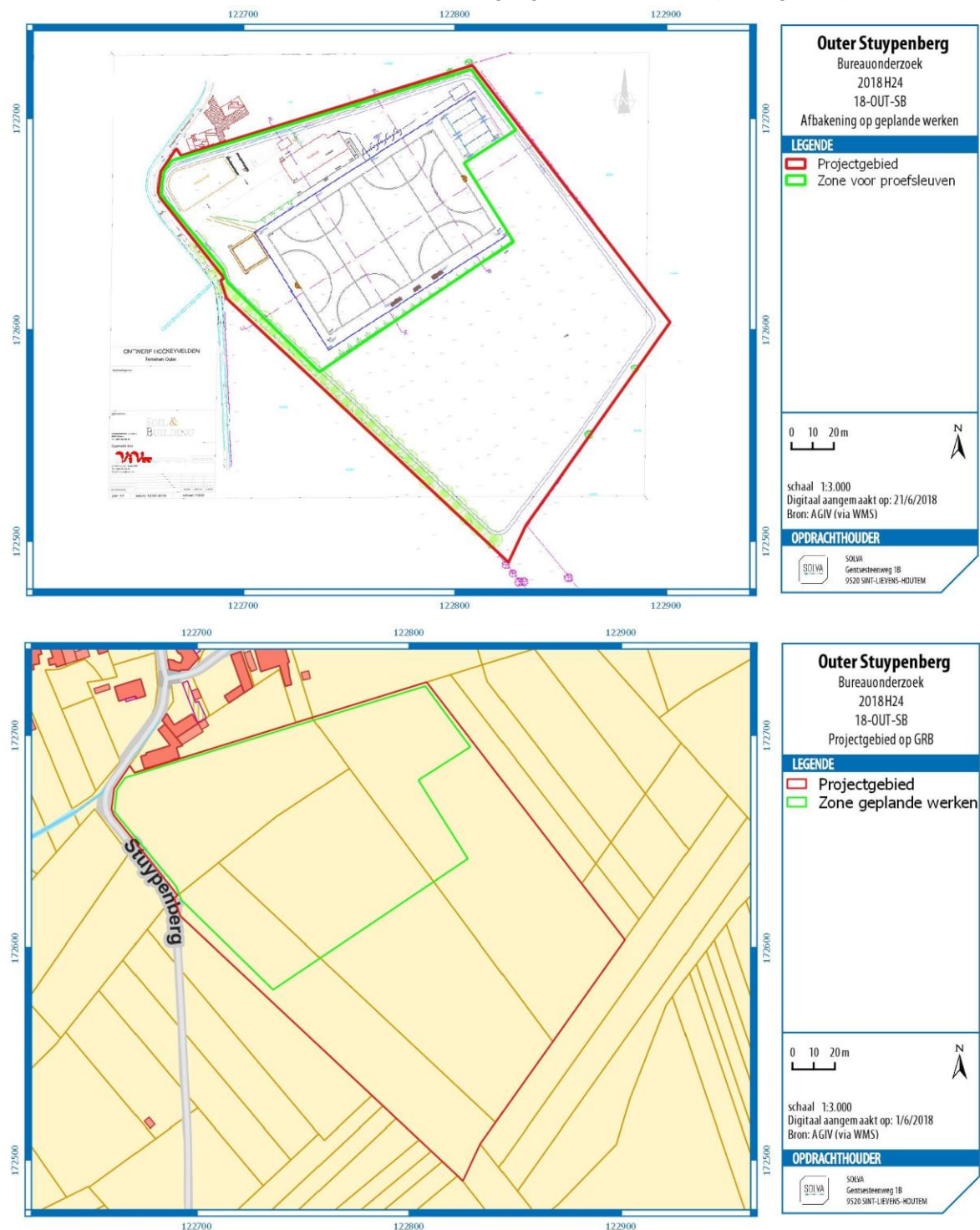
2.3.2 EEN TEKSTUELE MOTIVERING VAN DE GEKOZEN ONDERZOEKSMETHODEN EN –SITUATIES

Een landschappelijk booronderzoek wordt geadviseerd met oog op het detecteren van goed bewaarde horizonten waar er een kans is op het aantreffen van steentijdsites *in situ*. Indien zo, wordt het landschappelijk booronderzoek in die zones aangevuld met een verkennend en waarderend booronderzoek, aangezien deze methodes geschikt zijn voor het detecteren van steentijdsites.

Archeologische sites in landelijke context vanaf ca. het neolithicum kenmerken zich door de aanwezigheid van grondsporen. Gezien de nabijheid van het projectgebied tot de middeleeuwse dorpskern zijn mogelijk ook sporen in de vorm van constructieresten te verwachten. Deze kunnen het meest efficiënt worden opgespoord door middel van proefsleuven. Door een statistisch representatief deel van het onderzoeksgebied bloot te leggen, kan een optimale inschatting worden gemaakt over de aard, bewaring, spreiding en datering van eventueel bewaarde archeologische sporen.

2.3.3 DE AFBAKENING VAN HET TE ONDERZOEKEN GEBIED

Enkel het noordelijk deel van het projectgebied zal ontwikkeld worden. Het zuidelijk deel blijft nagenoeg onaangeroerd (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). De Finse piste die de contouren van het zuidelijk deel van het projectgebied omgeeft, wordt in het vooronderzoek niet meegenomen. De beperkte bodemingreep (10-20 cm) en het smalle lijnvormige traject (1,5 m breed) betekenen dat proefsleuvenonderzoek hier destructiever zou zijn dan de geplande bodemingrepen. De piste ligt bovendien in een perifere positie t.o.v. de overige geplande werken (zie Figuur 4). Op basis van de

resultaten van de landschappelijke boringen en het proefsleuvenonderzoek kan een assessment gemaakt
Figuur 4: Zone weerhouden voor proefsleuven op geplande werken (bron: Viver; digitaal aangemaakt op 21/06/2018)

worden op basis waarvan voor deze zone alsnog begeleidende maatregelen kunnen uitgewerkt worden indien dit noodzakelijk zou blijken.

2.3.4 EEN TEKSTUELE BESCHRIJVING VAN DE CRIETRIA DIE GEHANTEERD ZULLEN WORDEN OM TE BEPALEN WANNEER DE VOORZIENE ONDERZOEKSMETHODEN ALSNOG NIET UITGEVOERD MOETEN WORDEN

Niet van toepassing. De werken worden uitgevoerd, waardoor ook het archeologisch vooronderzoek moet plaatsvinden.

2.4 DE ONDERZOEKSTECHNIEKEN

Voor de gehanteerde onderzoekstechnieken zijn volgende hoofdstukken van de Code Goede Praktijk 3.0 van toepassing:

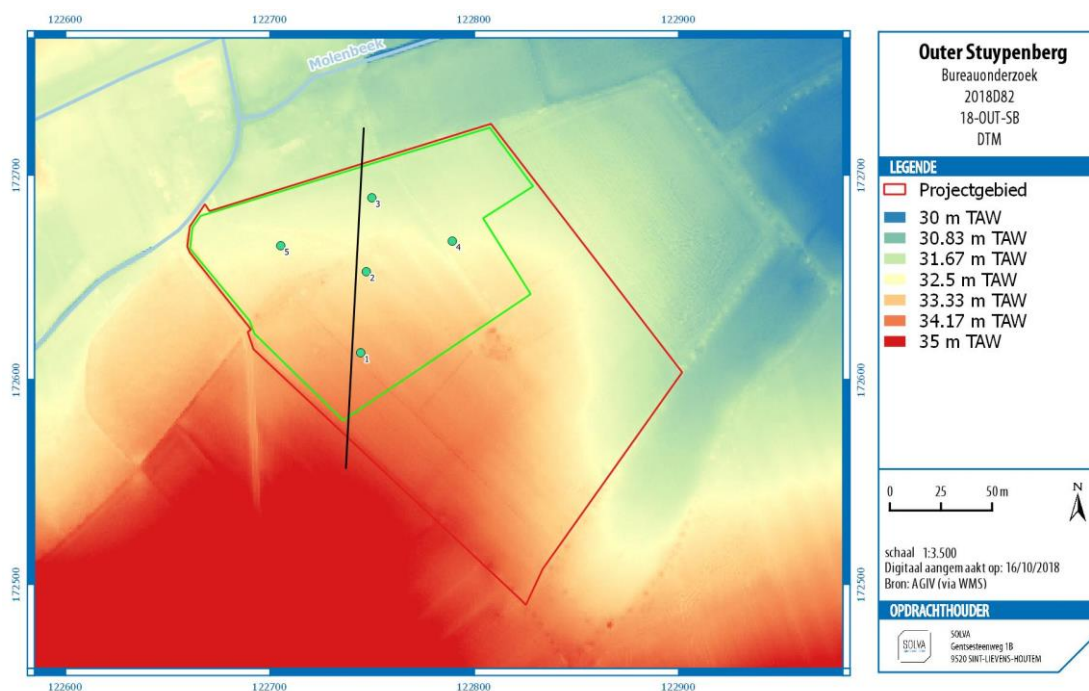
- Landschappelijk booronderzoek, cf. hoofdstuk 7, Archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, 7.3.2;
- Verkennend booronderzoek, cf. hoofdstuk 8, Archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem, 8.4;
- Waarderend booronderzoek, cf. hoofdstuk 8 Archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem, 8.5;
- Proefsleuven voor een site zonder complexe vertical stratigrafie, cf. hoofdstuk 8 Archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem, 8.6.2

Landschappelijke, verkennende en waarderende boringen:

Op de afgebakende onderzoekszone wordt, hellingafwaarts naar de beekvallei toe, een boorlijn uitgezet. De boorlijn wordt aan beide zijden geflankeerd door minstens twee bijkomende boringen. Hogerop de helling wordt meer afspoeling verwacht door de hellingsgradiënt. Indien de centrale boorlijn evenwel andere indicaties geeft, dienen bijkomende boringen uitgevoerd te worden (fig. 5).

Indien de landschappelijke boringen aangeven dat bepaalde zones potentieel hebben voor het aantreffen van steentijd *in situ*, worden verkennende archeologische boringen uitgevoerd volgens een regelmatig verspringend driehoeksgrid, met een tussenafstand van 10m tussen de raaien en 12m tussen de individuele boringen. Bij positieve resultaten wordt een bijkomend waarderend booronderzoek uitgevoerd om de zone met lithische artefacten verder af te bakenen. Deze boringen worden uitgevoerd in een regelmatig verspringend driehoeksgrid. Er wordt gewerkt met een tussenafstand van 5 m tussen de raaien en 6 m tussen de individuele boringen. De precieze positie en omvang van het grid is te bepalen op basis van de resultaten van het verkennend booronderzoek

Het type grondboor dat voor de archeologische boringen wordt gebruikt, is een Edelmanboor met een diameter van 12 cm. De boringen worden handmatig uitgevoerd tot een diepte die tijdens het onderzoek te bepalen is. Van elke boring worden zowel de volledige diepte, als de onder- en bovengrens van de horizonten geregistreerd. De opgeboorde sedimenten omvatten steeds de relevante bodemhorizonten die nodig zijn om een goede evaluatie van de steentijd artefactensite(s) te maken. De stalen krijgen per volume een uniek staalnummer, en worden nat uitgezeefd op een maaswijdte van 1 mm. Na het drogen worden ze geanalyseerd door een vuursteenspecialist.

Figuur 5: positie van de landschappelijke boringen

Proefsleuven

Voor de gehanteerde onderzoekstechnieken is hoofdstuk 8.6 van de Code van Goede Praktijk van toepassing. Het gaat om **proefsleuven voor een site zonder complexe verticale stratigrafie** (hoofdstuk 8.6.2). De sleuven dienen in te schatten of de geplande werkzaamheden archeologische sporen zullen raken en wat de aard en waardering daarvan is.

Om na te gaan of er antropogene sporen aanwezig zijn binnen het projectgebied, dienen 10 parallelle ononderbroken proefsleuven te worden uitgevoerd (zie Figuur). De oriëntatie ligt haaks op de helling, zodat eventueel aanwezige drainagesystemen (greppels, grachten) makkelijker kunnen getraceerd worden en erosie van de proefsleuven op de aflopende helling bij regenweer wordt vermeden. Gerekend van middelpunt tot middelpunt bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12 m en maximum 15 m. Elke sleuf is 1,8 tot 2 m breed. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. Per sleuf en minstens om de 50 m wordt machinaal een profielput aangelegd, zodat een geschrinkt patroon ontstaat en er om de 25 m een zicht op de bodemopbouw ontstaat. Extra volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters kunnen worden aangelegd om meer info te verwerven over aangetroffen sporen. Aldus wordt zeker 10 % van het onderzoeksgebied blootgelegd door middel van proefsleuven en 2,5 % door volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Wanneer de sleuf opnieuw wordt gedicht, wordt de originele bodemopbouw gevolgd. Indien nodig, moeten fragiele sporen (vb: brandrestengraven) afgedekt worden met een waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven werken dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk versie 3.0. Het onderzoeksdoel is succesvol beëindigd, indien er op alle vooropgestelde onderzoeksvragen gefundeerd kan worden geantwoord.

Het veldwerk wordt uitgevoerd door minstens twee gediplomeerde archeologen met ruime ervaring op leembodems (één minstens 220 werkdagen veldervaring met leembodems). Landschappelijke boringen worden door een aardkundige uitgevoerd. Indien er een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek dient uitgevoerd te worden, moet dit gebeuren onder leiding van een archeoloog met aantoonbare veldervaring inzake steentijd. De rapportage hiervan gebeurt door een vuursteenspecialist.

Figuur 6: Digitaal terreinmodel met aanduiding van landschappelijke boringen binnen het projectgebied (bron: AGIV; digitaal aangemaakt op 8/10/2018)

2.5 DE VOORZIENE AFWIJKING TEN AANZIEN VAN DE CODE VAN GOEDE PRAKTIJK

Er zijn geen afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk, die voor aanvang van het onderzoek met ingreep in de bodem reeds voorzien zijn. Eventuele afwijkingen die zich stellen tijdens het onderzoek, zullen omstandig gemotiveerd worden conform de bepalingen van de Code van Goede Praktijk.